

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne peti-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

Ljudsko štetje v parlamentu.

Kar se je godilo pri letošnjem splošnem ljudskem štetju v nekaterih kronovinah, to presega vse meje, to je mogoče samo v državi, v kateri je občno pravno čustvo popolnoma razjedeno in zastrupljeno. V večji meri kakor kdaj poprej se je pri tej priliki z vseh strani delalo na to, da se našteje kar mogoče mnogo Nemcev in Lahov, in kar mogoče malo pripadnikov raznih slovanskih narodov. Izkoriščala se je narodna nezavednost, in še vedno velika splošna nevednost širokih mas, delalo se je pa tudi s takim nasilstvom, s tako predrznim terorizmom in s takimi sleparijami — posebno v Gradcu, v Trstu, in v nemških mestih na Češkem in na Moravskem, da se mora kar za glavo prijeti, kdor prečita dotična poročila o počenjanju raznih avtonomnih organov.

Z ozirom na to nas je zelo razveselil predlog nekaterih čeških poslancev, naj se potem zakona določi, da je pri ljudskem štetju zapisovati tudi narodnost. To bi bilo vendar jedino pametno in pravilno, če se hoče vedeti število pripadnikov posamičnih narodnostij, če se hoče ustvariti zanesljiva statistična podlaga za ravnanje državnih organov pri narodnopolitičnih vprašanjih. Ali si je mogoče misliti večjega nesmisla, kakor je ta, da se pri ljudskem štetju ne zapisuje narodnost nego občevalni jezik — ki je prav lahko različen od narodnosti, v praksi pa se potem smatra statističski izkaz o občevalnem jeziku za izkaz o narodnosti. To je nesmisel ali tiste vrste nesmisel, ki ima globoko premišljen namen. Wäre die Geschichte nicht verflucht gewesen, man wäre versucht, sie herzlich dumm zu nennen. Ta nesmisel je preklancano dobro preudarjen, da se oškoditi slovanske narode in na umeten način pomore Nemcem in Lahom.

Prej omenjeni predlog nekaterih čeških poslancev je prišel v včerajšnji popoldanski seji poslanske zbornice na razpravo ter je prouzročil jako živahno razpravo, naposled pa ga je zadela tista usoda ki smo jo pri-

čakovali, predlog je bil odklonjen z veliko večino.

Značilno je, da so se pri tej razpravi tudi Nemci raznih strank brdiko pritoževali, da se je Nemcem v raznih čeških mestih na Češkem in na Moravskem godila krivica. Tožili so milo, da bi se jih bil kamen usmilil, naposled pa so vsi kakor jeden mož glasovali zoper stavljeni predlog, zoper to, da bi se pri ljudskem štetju mesto občevalnega jezika ali vsaj poleg njega zapisovala tudi narodnost.

S tem so Nemci priznali sami, da so pritožbe Slovanov radi sistematične falsifikacije pri ljudskem štetju opravile in njim na korist ter slovanskim narodom v škodo, saj bi bili sicer morali glasovati za stavljeni predlog.

Z Nemci so jo potegnili tudi Poljaki in Italijani, ker imajo tudi ti korist, če se ne šteje narodnost in s pomočjo teh je bil predlog pokopan.

Toda samo za sedaj. Poslanec Hruby je rekel, da je na podlagi tega ljudskega štetja sestavljena statistika „sleparija in goljufija“, da od betlehemskega umora otrok ni bilo takega ljudskega štetja, in poslanec Biankini, ki je govoril v imenu Slovencev in Hrvatov je to dokazal z detajli iz zadnjega ljudskega štetja. Zato pa ta stvar ne sme zaspiti in tudi ne bo zaspala, nego prišla v vsakem zasedanju poslanske zbornice zopet na dnevni red, ker slov. narodi ne morejo dopustiti, da bi se na tak način falsificirala tista podlaga, po kateri državna uprava razsoja v narodnopolitiških vprašanjih.

V Ljubljani, 21. marca.

Eksercicije na srednjih šolah.

Vpliv na vzgojo, omiko ter na razvoj duševnega življenja mladine si skuša duhovništvo ohraniti na razne načine, v zadnjih letih pa sosebno s takozvanimi eksercicijami na srednjih šolah. Tudi v Ljubljani jih imamo. Občinski svet v Libercu pa je sklenil na svoji zadnji seji sledeči nujni predlog dr. Stadenca: Občinski svet protestira z vso odločnostjo, da so se upeljale

duhovniške eksercicije na liberških srednjih šolah, in da se s tem skrajšujejo mladini potrebne počitnice. Obč. svet protestira proti vplivu teh eksercij na vzgojo, ki v zakonskem učnem črtu ni predpisan, in katerega stariši za svoje otroke nikakor niso želeli, ko so jih izročili dotičnim zavodom. Občinski svet smatra uvedene eksercicije kot neopravičeno poseganje v očetovsko odgojno pravico ter pozivlja županstvo, naj sporoči ta sklep naučnemu ministarstvu, ravnateljstvu tukajšnjih srednjih šol in državnemu poslancu mesta Liberce.

Križi na budimpeštanskem vseučilišču.

Predavanja na budimpeštanskem vseučilišču so ustavljena in dvorane zaprte. Ker je akademski senat sklenil, da se morajo odstraniti vsi križi iz učnih sob, so priredili katoliški dijaki velike demonstracije, med katerimi so se pretepali z židi in vseučiliškimi uradniki. Tudi nekatere dijakinje so bile tepene. Katoliški dijaki so poslali rektorju spomenico s 111 podpisanih viškošolcev, ki zatrjujejo, da so postopali samostojno in neodvisno od političnih strank, ter da so sami obesili križe na prejšnje prostore. Senat je začel preiskavo. Povod demonstracijam je dala obzirnost senata namram židovskim in drugovrnim slušateljem.

Dijaški nemiri in izgredi na Ruskem.

V raznih ruskih mestih so se vršili zadnje čase veliki dijaški izgredi, katere sta dušila policija in vojaštvo z najbrenzobirnejšo ostroostjo, ter je bilo več sto oseb obeh spolov aretiranih in ranjenih, nekaj pa celo ubitih. V Peterburgu so se vršili izgredi 4. in 17. t. m. Privkral je policija aretirala 244 oseb, med temi 41 dijakov in 128 dijakinj. Ranjen ni bil nihče. Tem hujše pa je bilo 17. t. m. Dijastvo je zahtevalo, da se mora brati v Kasanski katedrali črna maša za nesrečno dijakinjo Vetrovo, ki se je pred leti kot sumničena nihilistica v ječi polila s petrolejem in se zažgala. Ob 11. dopoldne se je valilo več sto dijakov, dijakinj, delavcev in delavk h katedrali, ki so vdrl v cerkev z glasnim

krikom. Za njimi pa so prišli uralski kozaki na konjih in s knutami v rokah, orožniki in policisti na konjih, pešci in kozaki telesne straže. Vsa ta vojska je oblegala katedralo, iz katere so vdrl dijak s silnim vikom in krikom, noseči rudeče zastave ter metajoči med občinstvo proklamacije. Tedaj pa so naskočili množico kozaki, orožniki in policisti, bšli demonstrante s knutami in ploskvo sabljo. Vse je vpilo, jokalo, žvižgalo, ženske so omedlevale, in redarji so kričali: „Narazen!“ A demonstrantje se niso udali. Redarji so zvezali nekatere dijake ter jih kot zločince tirali v ječo. A dijakji so surovim in brutalnim ruskim redarjem pošteno vračali milo za drago ter ranili celo dva častnika težko. Bilo je kmalu toliko ranjenecv, da so morali priti vozovi rudečega križa, ki so prepeljali žrtve policijske in kozaške surovosti v bolnišnice. Boj je trajal celih šest ur, med tem pa je bil Nevskij prospekt zaprt prometu. Mestni glavar general Kleigel je prišel na konju mirit občinstvo, a opravil ni mnogo. Šele ko je redarstvo demonstrante v celih trčpah aretiralo in odvedlo, je nastal polagoma red in mir. Število ranjenecv je veliko, dva dijaka sta že umrla. 4. marca so se vršile dijaške demonstracije tudi v Harkovu. Kozaki in policisti so delali red ter aretirali 136 oseb. 8. marca so bili veliki izgredi v Moskvi. Dijastvo je vdrl v vseučilišče ter imelo uporne govore. Redarji so odvedli 517 dijakov in 101 dijakinj na policijsko ravnateljstvo. Zvečer so izpustili dijakinje, ki so hotele oditi, a odšlo jih je 93. Drugi so morali ostati vso noč radi preiskave. Drugega dne pa so zapli redarji 53 aretirancev v ječo, 21 pa so jih izročili vseučiliškemu vodstvu. Druge so izpustili. No, izgredi so se kmalu ponovili, in aretiranih je bilo zopet 463 oseb. Ti nemiri so se ponavljali na to še 10. 11. in 17. t. m. Zaprtih dijakov je že več sto. Dijastvo je z razmerami na vseučiliščih nezadovoljno ter zahteva reform. Naučnega ministra Bogoljepova je ustrelil dijak Karpovič. Vzrok nemirov je tudi Karpovič, s katerim se dijaštvo

LISTEK.

Makar Čudra.

Ruski napisal Maksim Gorkij.

(Dalje.)

„Bil je na svetu Zobar, mlad cigan, Lojko Zobar. Vsa Madjarska in Češka in Slavonija in vse zemlje, ki so okoli morja, so ga poznale — bil je smel dečko. V onih krajih ni bilo sela, v katerem bi se prebivalci vsakega petka ne bili zaklinjali, da ubijejo Lojka, a vendar je ostal živ. Kadar je njemu ugajal kak konj, ga je mogla stražiti cela polkovnija vojakov — Zobar ga je vendarle odvel. Hej! Koga se je torej bal? Pa če bi bil prišel k njemu sam vrab s svojo družbo, on bi ga, četudi bi mu ne bil mogel zariniti noža v srce, vsaj živo opsoval, a hudiček bi jo bil popihal kot po loju — tak je bil Lojko!“

„Vsi ciganski šotorji so ga poznali ali pa so čuli o njem govoriti. Ničesar na tem svetu ni ljubil tako silno, kakor konje, ali ne za dolgo — malo je pojahal konja, a potem ga je prodal, a če bi bil kdo hotel, mogel bi vzeti tudi uzde in bič. Bil je vedno pripravljen, da izroči vse drugemu — pa celo svoje srce, a če bi ti

bilo pomagano, bil je gotov, da si ga iztrga iz prsi in ti ga da. Evo, tak je bil, sokole moj!“

„Mi smo se v tistem času, a tega je že več kot deset let, potikali s svojimi šotorji po Bukovini. Enkrat — dobro se spominjam, bilo je neke jesenske noči — smo taborili: jaz, vojak Danilo, ki se je vojskoval sočasno s Košutom, i stari Nur, in mnogi drugi, in Rada, Danilova hči.“

„Ali poznaš mojo Nonko? To ti je kraljica med dekleti! A z njo se Rade ne more primerjati — to bi bila velika čast za Nonko! Nje, te Rade nisi zmožen opisati z besedami. Morda bi se dalo o njeni krasoti tudi na goslih zaigrati, a to bi mogel samo oni, ki pozna te gosli kakor svojo dušo.“

„Ona je posušila že mnogo mladeniških src, o, o, mnogo! V Moravski jo je enkrat videl neki star, kuštrav velikaš, pa se naglo zamaknil vanjo. Sedel je na konju, gledal in drhtel kakor v mrzlici. Bil je lep kakor vrab —; suknja mu je bila obšita s suhim zlatom, ob boku mu je visela sablja, ki se je svetila prav kakor blisk, a konj je živo hrzal... njegova sablja z dragocenim kamenjem in kadifa na njegovi čepici sta bili videti, kakor pravijo, kot košček neba — bil je to ugleden posestnik, ta stavec! Gledal, gle-

dal jo je, pa rekel Radi: Hej, dekle! Poljubi me, dam ti polno možnjo denarja. — A ona se je obrnila na stran, in nič več! — Oprosti, če sem te razžalil, poglej me vsaj prijazno — stari velikaš se je naenkrat ponižal ter vrgel pred njene noge možnjiček denarja — evo, tako veliko, brate moj! A ona jo je kakor nehote porinila z nogo v blato, in to je bilo vse. — Ej, glej dekleta! — je vzdihnil, pa udaril z bičem konja tako silno, da se je dvignil prah kakor oblak.“

„Naslednjega dne se je pojavil zopet. — Kdo je njen oče? — je zagrmel po taboru. Danilo je prišel. Prodaj mi hčerko, zahtevaj, kolikor ti drago! — A Danilo mu je odgovoril: — Eb, mnogo je gospode, ki prodaja vse, počenši od svinj do vesti, a jaz sem vojeval s Košutom in ne trgujem z ničimer! — Ali stavec je pobesnel ter je segel po sablji. Eden izmed nas pa je porinil konju v uho tlečo gobo, in konj je odnesel junaka. Mi smo se pobrali in odšli. Ni minil dan, dva, in videli smo, da je — prišel zopet. — Hej, ali čujete, je govoril, moja vest je pred Bogom in pred vami čista, zato mi dajte dekleta za ženo; vse hočem deliti z vami, saj sem silno bogat! — Vsa je vaplantel ter sedel kakor trava na vetru na svojem konju. Mi smo se začeli razgovarjati.“

— No, daj, hčerka, govori! — go-drnjal je za svojimi brkami Danilo.

— Kaj bi bila orlovica, če bi šla svojevoljno v vranino gnezdo? — nas je vprašala Rada.

Danilo se je na to vprašanje nasmešnil, a bogme, tudi mi z njim.

— Prekrasno, hčerka moja! Ali si čul, gospod? Nikakor ne pojde! Išči si golobice — one bodo dovolile. In razšli smo se.

A velikaš je vzel svojo čepico, pa jo vrgel ob tla ter začel skakati, skakal je tako, da se je tresla zemlja pod njim. Vi-diš, kakšna je bila Rada, sokole moj!

Pa zopet! Neke noči smo zopet taborili in čuli, kako se je razleglo po stepi sviranje. Divno sviranje! Kri se nam je ustavljala in moglo bi nas vleči za seboj, kamor bi le hotelo. Mi vsi smo občutili, da si vsled te glasbe nekaj takega želimo, da nam razen tega sviranja ni treba ničesar več za življenje in da bi z njim, s sviranjem živeli kakor cesarji nad vso zemljo — glej, taka je bila ta glasba, sokole moj!

„A ona se je čula vedno bližje nam. Naenkrat se je pojavil v temi konj, a na njem je sedel neki človek, igral ter se nam približeval. Ustavši se poleg ognja, je prenehal svirati ter nas začel smehljaje motriti.“

strinja. Tudi izobčenje grofa Tolstega je povod izgrede, ki so obrnjeni deloma tudi proti reakcionarnim cerkvenim oblastvom.

Vojna v južni Afriki.

Mirovna pogajanja so se torej razbila. Botha je sporočil Kitchenerju, da njegovih mirovnih ponudb ne more predlagati svoji vladi, ker jih ni smatrati resnimi. Seveda vladata zategadelj v Londonu, kjer so pisarili listi toliko o obupanem položaju Burov, največje presenečenje in huda nevolja. Med Angleži se širi vedno bolj naveličanost in miroljubnost. Sedaj so se prepričali, da Burov bojevitost še nikakor ni minila, da nikakor ne mislijo kapitulirati brezpogojno, nego da smatrajo svoje stališče in svoj položaj tako močnim in ugodnim, da morejo vojno nadaljevati. Angleži se bodo torej morali odločiti, da stavijo Burom milejše in častnejše pogoje, kakor so jih. „Standard“ piše, da so se pogajanja z Botho razbila zategadelj, ker je Kitchener zahteval, naj bodo Buri s Kapa in njihovi častniki iz amnestije izvzeti. „Times“, ki obžaljuje, da se mir ni mogel skleniti, pa poroča, da bi se bil Botha rad pogodil za mir, a tega ni smel storiti, ker so drugi burski voditelji za milejše pogoje, ali pa za nadaljevanje vojne. „Times“ piše torej, da se bo vojna z neutrudljivo odločnostjo nadaljevala. „Daily Express“ poroča, da Krüger nikdar ni verjel, da se bo Botha res udal. Obravnaval je s Kitchenerjem samo zategadelj, da bi dobil časa in da bi se njegov oddelek izpočil. Krüger meni, da bi vojna med Rusijo in Anglijo na Kitajskem Bure rešila. Edini sprejemljivi pogoj bi bila popolna neodvisnost. — Operacije Frencha na vshodu Transvaala se ne morejo nadaljevati radi deževja in radi slabih potov med Utrechtom in Paul Pietersdorpom. V Kaplandiji je pogorelo zopet mnogo farm Burov sovražnih kolonistov. V okraju Graff-Reinetu so Buri požgali hišo angleškega ovaduha. Krutzingar pa je baje izjavil, da obesi vsakega angleškega častnika, ki mu pride v pest. Tako poročajo oblastva v Kaplandiji, zato je vest seveda maloverjetna.

Dopisi.

Z Glinč, 21. marca. (Lažnjivemu dopisunu „Slovenca“ z dne 15. t. m. o volitvi v krajni šolski svet na Viču.) Nesramna laž je, da sem bil jaz 27. prosinca t. l. od c. kr. okr. glavarstva pozvan izročiti vse akte in blagajno novemu krajnemu šolskemu svetu. Ker izvolitev novega predsednika sploh še ni potrjena, jaz niti ne smem izročiti teh reči novemu predsedniku. Do tedaj sem pa še vedno predsednik krajnega šolskega sveta, če je to ljubo lažnjivemu dopisunu in njegovim tovarišem ali ne. Gotovo ne morejo preboleti svojih preklincev po časopisih, ker so mi že enkrat kradli čast, a so morali preklicati tudi glede šolskih stvari.

Neumevno je dalje dopisunu, da se nisem druge volitve udeležil — jaz sem

„Hej, Zobar, ali si ti! — je vskliknil Danilo veselo. In res, bil je Lojko Zobar.

„Njegove brke so mu padale na prsi ter se mešale z gostimi, vranimi prameni las, oči so se mu bleščale kakor zvezde, a nasmehljaj pravo solnce, pri Bogu! Kakor da so ga skovali s konjem, skovali iz enega kosa železa. Stal je kakor okrvavljen v ognjenem siju in smeja se bliskal z zobmi. Naj bom proklet, če ga nisem ljubil kakor samega sebe, še predno mi je rekel besedo ali predno se je sploh spomnil, da tudi jaz živim na tem svetu.

„Glej, sokol, kakšni ljudje živé! Samo te pogleda v oči, in zaslužni ti dušo, kar pa ni sramotno za te, nego častno. Ugajalo bi ti, da se arečaš s takim človekom večkrat. Malo je, bratec, takih ljudi na tem svetu! No, to je tudi dobro, da jih je malo. Sicer bi bilo predobro na svetu, pa bi se potem za dobro nič ne maralo. Tako je! Slušaj sedaj dalje.

„Rada mu je dejala: Lojko, prekrasno igraš. Kdo ti je napravil tako zvonke in glasne gosli? A on se je nasmehnil: Sam sem jih naredil, a ne morda iz kakega lesa, nego iz prsi mladega dekleta, katerega sem ljubil strastno, a strune sem zvil iz njenega srca. Gosli sicer še nekoliko lažejo, a vendar znam lok še dosti dobro držati v rokah. Vidiš?

(Dalje prih.)

vendar bil pri prvi in sem takrat prvi volil novega predsednika — zato se tudi meni zdi neumevno, da dopisun še ni na Studencu, ker mož pri zdravi pameti ne bo laži v javnost trozil in tako samega sebe blamiral.

Jakob Traun,
krajni šolski nadzornik.

Izpod Nanosa, 19. marca. Od pretečenega tedna naprej vlada pri nas splošen smeh radi kaplanovega „pisma brez naslova“. Stvar je tale: V omenjenemu tednu bil je glavni stebel bukoviških klerikalcev, Merhar, pri našem kaplanu Knolju. Gotovo radi — važnih zadev.

Ker pošta ne prinaša pisem vsak dan naravnost v Studeno, oddal je kaplan Merharju pismo, naj ga izroči studenskem župniku.

Merhar je nesel isti dan pisemce in ga skrbno skrival. Po potu si je mislil: To ni kar si bodi, to ni navadna stvar; niti ljubavna pisma nimajo prednost. In ko je tako modroval, je zvita buča prišel do sklepa: Bom pa pismo rajši jutri oddal, ko pride župnik v šolo. Kakor je sklenil, tako je tudi storil.

Drugi dan sta pričetkom pouka bila v šoli gosp. učitelj in studenski župnik. Ko prinese Merharjeva hči pisemce brez naslova in ga da g. učitelju rekoč: „To pismo so dali oče, da naj ga Vam izročim“.

„Kdo ga je dal očetu?“ vprašal je g. učitelj.

„G. kaplan iz Hrenovic“ je odgovorila. „Je li moje to pismo“, vprašal je učitelj še enkrat deklico.

„Da, Vaše je“.

Vse to se je godilo vpricho g. župnika. Gosp. učitelj, dobro vedoč, da ne more biti stvar silna, spravil je pismo mehanično v žep; šele popoldan se je spomnil na pismo. Prebravši pismo, je sprevidel, da se njega ne tiče ter je pismo poslal g. župniku Studenskemu. Seveda se je stvar hitro raznesla. In sreča je hotela, da je pismo prišlo tudi meni v roke. Evo ga!

Prečastiti gospod župnik!

Sodni dan! V ulogah na ordinarijat in škofa sem Vam že sporočil. Bil sem osebno pri Premilostnem zaslišani, prebral mi je: zlagano vse, ali vsaj s satansko zlobo zavito. V nedeljo po avdijenci pri Premilosti (3 t. m.), sem stvar omenil na prižnici in dejal, ne sicer parlamentarično, pač pa resnico, da tožitelji moji grše lažejo kakor cigani. Župan skliče sejo na 7. t. m. Slavni zastopniki se v večino tole: Naj jaz 10. t. m. prekličem, sicer me toži na škofa, in če me ta ne prestavi, pa pri c. kr. okrajni sodnji v Senožeah. V soboto, t. j. 9. t. m. dobim ta sklep po občinskem slugi; raztrgal sem ga. Drugi dan zbrala se je vsa liberalna inteligenca v cerkvi in zakristiji, in z dolgimi ušesi poslušala — — — no, imela je to dovolj, o preklion nič, ne duha ne sluha. V župnišče nisem šel že celih 21 dni. Razpor je neporavniljiv, kriv ga nisem jaz, pač pa župnik sam, oziroma njega zastopniki, brat, Rustija, kuharica. Seje se poslužujejo liberalci. Župnik naravnost vleče z liberalci proti meni. Nesreča pa za brenovski farno je — Žgur, Rustija, lump najrafiniranejših vrste, je njega intimus. Žgur, kuharica, kar žena — to pa mož. Kuharica je moja najboljša prijateljica, seveda vrli g. Žgur mora tudi tako plesati. G. župnik je pravil, da bodem prestavljen. Rustija upije, da me bo kmalu hudič vzel. Danes je g. župnik v Ljubljani. Če me prestavijo, jokal ne bom, pač pa naj joka dobra stvar, ki je dobila tako vrlega zastopnika — v Žgurju! Vivat!

To v največji naglici — o priliki kaj več. Srčen pozdrav!

Adolf Knolj.

V tem pismu se vidi, kakšna zlobnost tiči v kaplanu, da laže še celo svojemu intimnemu prijatelju. Kako že, gosp. kaplan? Vloge so bile, čeravno ne vse zlagane, vsaj s satansko zlobo zavite? G. kaplan! Zakaj pa sedaj vjednomer na leci upijete: Cigani, lažniki itd. in povdarjate cigani po dvakrat in razsipate še druge nesposobne besede; kakor tudi podaljšavate škofov list z drugimi izrazi na sv. mestu, tako da ljudje, gredoč iz cerkve preklinjajo pred cerkvijo Vaše zlorabljen sv. kraja. Kdo drugi je kriv razburjenosti Hrenovčanov, kakor Vi? Župan ni sklical seje ravno radi Vašega postopanja, kakor je Vaša trditve. Kar so pa sklenili, je pametno, in o Vas se bo reklo, da ste lagali, dokler ne prekličete svojih besed.

Smešno pa je, da sta sprej najboljšim prijateljem Rustijo, sedaj sovražnika. Radi župnika se ni treba bati, da postane liberal. Župnik je izkušen mož, in se vede duhovskemu stanu primerno. Nam se zdi, da Vi g. kaplan menite, da smo že v času povesti „4000“. Še nismo in prav gotovo tudi ne bomo tako kmalu.

Ne vem, kaj vendar misli naš knez-škof. Kaplanovo počenje presega vse meje. Škof naj pomisli, da tudi potrpljenja je enkrat konec. Kakor kaže, morali si bomo sami narediti

Hrenovčanje — — — nz.

Iz Drage, 20. marca. (Klerikalna strast.) V sled surovih, skrajno nedostojnih napadov kaplana Tomaža Zabukovca, opustil je g. učitelj Fran Potokar meseca decembra m. l. službo organista in pevovodje. Ker je bilo ljudstvo s cerkvenim petjem zelo zadovoljno, čule so se vsled opustitve razne pritožbe, in županstvo se je opetovano prosilo, naj vpliva na to, da se orglarja zopet prevzame.

Dne 18. t. m. povabil je g. učitelj občane na odhodnico povodom premestitve iz Drage v St. Lovrenc. Na zopetne prošnje in prigovarjanje, zlasti od strani pevkinj, se je slednjič udal in obljubil, da pride na praznik sv. Jožefa orglat. Težko je storil ta korak, boječ se, da ga doleti britka blamaža. In ni se motil. Komaj so se oglasile orglje, obrne se kaplan pred altarjem in zakriči kakor zdijan, s kelhom v roki: „Tri mesece se ni igralo in se tudi danes ne bo!“ Učitelj je seveda takoj prenehal in zapustil cerkev med godnjanjem in splošnim ogorčenjem ljudstva.

Zopet ste gospod kaplan, jedno ukrenili prav po Tomaževo. Usojam si na vas le sledeča vprašanja staviti: Ali ni bilo to motenje vere? Ali vas niso ušesa bolela, ko ste sv. Rešnje Telo izpostavljali, ljudje so pa po cerkvi godrnjali in glasno obsojali vaše surovo obnašanje? Ali veste, kako so vas fantje vpricho Najsvetejšega preklinjali? Da, to je tisti blagi, plemeniti značaj, o kojem ste se ustili predzadnjo nedeljo, češ, mene pogledite, kako se jaz držim, in vsi boste odpravili velikonočno spoved. Sovražniku „štrik“ za vrat, to je vaš blagi plemeniti značaj, drugega ne poznate. Kdo je kriv, vprašam vas dalje, da je učitelj opustil orglarjo in jo ni kmalu na to zopet prevzel? Nihče drugi kot Vi sami, Vaša surovost, Vaša goreča ljubezen do bližnjega. Radi „Slovenskega Naroda“ napadali ste ga s svinjo ter vsipali nanj polno zaničljivih priimkov, a on ni hotel netiti prepira, ker mu je dobro znano, koliko škoduje zlasti v Dragi nesloga med učiteljstvom in duhovščino. Ko ste ga pa začeli javno napadati, in mu z lece žugati z nestrpnim preganjanjem, spravili ste ga s tem sami s kora in provzročili, da je nastala v cerkvi puščoba, kakoršne ni kmalu na Kranjskem. Pa kaj se vi zmenite za to. „Men“ je vse en“, „men“ nič mar, če je organist, ali ga ni, brez njega se maša vsejedno prebere, jaz ga nisem s kora spodil in ga ne bom nazaj klical“, to je vse kar veste povedati. Počasi gospod Tomaž! Da ste vi gospoda učitelja s kora pregnali, to je pojasneno, nazaj ga pa tudi ni bilo treba klicati, ker je šel na splošno željo ljudstva, in vi ste mu to prvič takorekroč pred pragom zabranili, v drugič ga pa celo iz cerkve spodili.

Ne dvomimo, da zrete s ponosom na veličastni nastop na praznik sv. Jožefa; gotovo vam bodo letele čestitke od vseh strani vaših sobratov, a povemo vam odkrito, da to ni nikaka sramota za gospoda učitelja, kateri je prišel orglat na pritisk ljudstva, pač pa je sramota za vas in vaš stan. Pridobili si niste nič drugega kot mržnjo in sovražstvo od strani faranov, kateri bi bili najraje pred oltar stopili in Vam dejanjako pokazali, da ste v cerkvi ne pa v žganjariji.

Dolgo se že nabira, mera Vaših surovosti bo priklopala kmalu do verhunca. Prišel bo tudi za nas dan plačila, ko se bo reklo: „Hočeš, nočeš, moraš, z Bogom Tomaž!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. marca.

— „Slovanski centrum“ pri delu. Da se izve, kako dobro se godi očki Szajerju v „Slov. centrum“, treba je konstatirati, da je klub dne 14. t. m. dva predloga Szajerja podpisal, s katerima se za Galicijo iz državnih blagajn za ošte samo

110 milijonov in za uravnavo rek samo 100 milijonov kron zahteva. Torej „Slovanski centrum“ želi poljskim tovarišem le 210 milijonov nakloniti, ker je mnenja, da imajo Poljaki do sedaj še premalo podpor in dobrot od strani države. In Slovenci? Mi seveda imamo že vsega dosti in radi odstopimo 210 milijonov gospodu Szajerju radi tega, ker se je v lepi klub dr. Šusteršiča podpisal. Govori se, da je bil Szajer iz svojega (Stojalovskega kluba) izključen ali v Šusteršičevem klubu pa še vedno sedi. In temu možu podpisuje dr. Šusteršič & comp. predloge, da se ima iz državnih blagajn 210 milijonov Poljakom dati, dočim moramo mi Slovenci za vsako krono beračiti.

— Trgovska akademija v Ljubljani.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko bavila se je v včerajšnji plenarni seji zopet z ustanovitvijo slovenske trgovske akademije v Ljubljani. Na dnevnem redu je bila izvolitev odbora, kateri ima zadevo pretresati ter zbornici staviti konkretne predloge. Kakor že znano, dovolila je zbornica v slavnostni seji dne 12. januarja letos v ta namen znesek 20.000 kron ter ob enem sklenila, da se ima voliti odsek, obstoječ iz predsednika, tajnika in peterih članov, ki naj potrebuje dožene ter zbornici poroča. Predno pa se je volitev odbora vršila, izjavil je zbornični svetnik Baumgartner, da se mu zdi tem povodom umestno, pojasniti postopanje zbornične manjšine in to tembolj, ker slovenski listi o stvari baje niso objektivno poročali. G. Baumgartner prereka, da bi bila manjšina v odseku spoznavna z namero večine, naj se ustanovi slovenska trgovska akademija, v slavnostni seji pa da se je najedenkrat izjavila proti taki akademiji ter proti istej tudi glasovala. Govornik omenja, da je v mednarodnem prometu potrebna v prvi vrsti nemščina ali pa vsaj kak drug svetovni jezik; zato bi morala akademija biti vsaj utrakvistična. Za tako bi glasoval on tudi danes, za slovensko pa ne. V tem smislu izjavil se je baje tudi v odseku. Odgovarjal mu je zbornični svetnik Lenarčič. Danes ni več v razpravi vprašanje, je li naj se ustanovi slovenska akademija ali ne; to vprašanje je že rešeno, in danes je na dnevnem redu volitev odbeka, ki se ima pečati z ustanovitvijo akademije. Gospod Lenarčič omenja, da je bila dotična razprava v odseku povsem mirna; g. Luckmann odšel je bil zaradi nujnega opravila pred glasovanjem, g. Baumgartner pa ni ugovarjal navetu, ko se mu je zagotovilo, da se bode skrbelo za to, da bodo slušatelji popolnoma vešči ne samo slovenskega, ampak tudi nemškega, eventualno tudi laškega ali kakega drugega svetovnega jezika. Tembolj nas je presenetilo in ogorčilo postopanje manjšine v slavnostni seji, v kateri g. Luckmann ni govoril kot mandatar manjšine, ampak kot mandatar svoje stranke. S tem se je manjšina podala na politično polje, kar je v interesu uspešnega delovanja zbornice obžalovati. Če nam vržete bojno rokavico, jo poberemo, a za nasledke odgovorna bode manjšina. Govornik izjavlja, da se večina nikdar ne more zadovoljiti z utrakvistično akademijo, ki bi faktično bila le nemška; ljubljanska realka bodi nam v tem oziru svarilen vzgled. Gospod Luckmann se je razžaljivo izrazil o slovenskem jeziku, a sodil je kakor slepec o barvah, zato je njegovih izjavjanj pač ni treba posebej zavračati. Svetnik Luckmann je rekel, da pač ni zaslužil takih očitanj, ker ni nikdar stopil na strankarsko politično stališče, a za slovensko akademijo ne more glasovati, ker bi bil tak zavod nepraktičen in sploh ni upanja, da bi se kdaj oživotvoril. V trgovini pridejo v poštev le svetovni jeziki, zato je on vztraja pri svojih nazorih. Ko je g. Lenarčič manjšini še enkrat v nemškem jeziku pojasnil, da bode nameravana akademija posebno pozornost posvetila nemškemu jeziku, ki je brez dvojbe velike važnosti v mednarodni trgovini, prestopilo se je k glasovanju. V odsek za ustanovitev akademije bili so poleg predsednika in tajnika izvoljeni gg.: Anton Klein, Fran Kollmann, Jos. Lenarčič, Filip Supančič in Feliks Urban. Nemška manjšina oddala je prazne glasovnice.

— Slovensko ženstvo namerava prav v kratkem ustanoviti društvo, katerega namen je vsestranska organizacija ženstva, v svrhu njega iz-

Dalje v prilogi.

obraževanja, povzdiga njega socialnega in gospodarskega položaja ter branitev njega interesov. Društvo bode slonelo na načelu popolne enakopravnosti in enakoveljavnosti vseh stanov. Svoj namen hoče dosežati društvo z vsemi primernimi, zakonitimi sredstvi, zlasti pa s poučevanjem v pisani in govorni besedi ter s prirejanjem učnih krogov in javnih ter društvenih predavanj, z razširjanjem literarnih proizvodov, z ustanovitvijo čitalnic in knjižnic, s prirejanjem skupnih izletov, veselic, koncertov in drugih zabav, s podpiranjem nadarjenih, revnih deklic v svrhu večje šolske, in stanovske strokovne izobrazbe ter z ustanovljanjem društvenih podružnic. Pravila tega društva je družba večjega števila članov iz različnih krogov že sestavila ter jih predložila te dni vladi v potrdilo. Več o tem prepotrebem društvu bomo poročali čim prej, danes poročamo le to, da je društvu glavno sredstvo v doseg svojih namenov knjižnica, zato naj bi vsi slovenski rodoljubi in rodoljubkinje podpirale društvo s tem, da mu določijo prav kmalu čim največ in najrazličnejših knjig na razpolago, zlasti pa naj bi to storili slovenski založniki, knjižničarji, pisatelji, tiskarne in slovenska uredništva, da bode mogel odbor, ki se seveda definitivno izvoli in določi na I. občnem zboru, takoj spočetka začeti svoje delovanje s tem, da bo razpisoval najraznovrstnejše in v različnih jezikih tiskane knjige med vse, torej med najvišje in najpreprostejše vrste slovenskega narodnega ženstva. Odbor bode sprejemal v vrste svojih članov brez razločka in brez ozira na stan vsake narodno ženo ali dekle. Društvo postane, ako se realizirajo vsaj glavne točke njegovih pravil, največje socialne in narodno-kulturne važnosti. Vse nadalje informacije daje ter sprejema prispevke za knjižnico načelnica pripravljalnega odbora, gospa Berta dr. Trillerjeva, odvetnikova soproga v Ljubljani.

— Deželnega pomočnega društva rudečega križa za Kranjsko v Ljubljani, redni občni zbor bo dne 26. marca 1901 ob 6. uri zvečer v pisarni trgovske in obrtniške zbornice Pogačarjev trg št. 1. Dnevni red: 1. Naznanila prvostolstva 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1900. 3. Volitev 15 društvenih odborov (§§ 14 in 20 pravil). 4. Volitev 3 preglednikov računov in 2 namestnikov (§ 20 pravil).

— Dirkališka zadruga. Na zadnjem, dne 18. t. m. se vršivšem rednem občnem zboru dirkališke zadruge bil je per acclamationem izvoljen dosednji odbor in sicer sledeči gospodje: Josip Prosenec načelnikom, Ivan Frelj blagajnikom, Fran Barle, Fran Čuden in Ivo Devčić, odborniki.

— Umrl je v Novem mestu c. kr. nadinženier gosp. Tomaž Valka.

— Mestna hranilnica v Novem mestu. V seji upravnega odbora mestne hranilnice novomeške dne 15. marca je bil na mesto umrlega gosp. Martina Mehore izvoljen za predsednika g. Simeon Sladovič pl. Sladojevič. Upamo, da je volitev za zavod srečna.

— Sodni uradni dnevi se bodo vsled odredbe višjesodnega predsedstva v Gradcu vršili po dvakrat vsak mesec v Št. Vidu pri Zatičini.

— Grozna nesreča. Iz Dol. Legatca se nam piše: Včerajšnji dunajski brzovlak povozil je v bližini legatke postajo dva. Jednemu je popolnoma odtrgal glavo, a drugemu je pa glavo čisto zmečkal in ga hudo ranil na hrbtno, tako da je bil na mestu mrtev. Koga krivda zadene, pokaže komisija, a upamo, da je tu vsaka krivda nemogućna, kajti povozenca sta — srna in srnjak. Danes teden je pa ravno tam povozil — malega srnjaka.

— Preveč Slovencev se je naštel, v Celju namreč. Ljudje so se čudili, kako da prihajajo iz drugih tudi večjih mest že poročila o rezultatih ljudskega štetja, le iz malega Celja ni glasu. To je bilo sumljivo; gotovo tiči v grmu „Umgangssprache“ zajec; „nemško“ Celje je menda nepričakovano veliko Slovencev izkazalo, tako da ta „fremdes Gebiet“ nima tako čisto nemškega značaja, kakor bi to Julček in drugi bili želeli. In res je tako. Magistrat, oziroma njegova predstojnik Fürstbauer „popravlja“ neumorno štetje v rubriki o občevalnem jeziku. Kliče stranke, se ve le bolj proste ljudi, ki so zapisale slovenski občevalni

jezik, na urad, ter jih izprašuje natanko in strogo, ali ne znajo čisto nič, ne besedice nemški. Kdor reče, da lomi katero nemško besedo, tistega menda koj pohrusta za Germanijo. To je skrajna nemškutarska nesramnost; — treba bo nekoliko temu samopašnežu pokroci po prstih.

— Odkupljena bera se še vedno pobira. Piše se nam: V Pišecah pri Brežicah smo morali kmetje bera za župnika na davkarji plačati. Vključ temu nas nadleguje sedanji župnik za bera. Njegovi nosači hodijo jeseni pridno po hišah o bratvi za mošt, potem pa za koruzo. Kako da se to dopušta? Berača, ki iz potrebe prosijo, prime orožnik, ravno isti orožnik pa ne vidi župnikovega nosača, ki revnim jemlje in bogatim na kup nosi.

— Bralno društvo „Edinost“ v Središču prireai dne 24. t. m. v šolskih prostorih gledališko predstavo. Uprizori se igraček „Požigalčeva hiša“.

— Slovenski odvetnik na Dunaju. Gosp. dr. Bogumil Krek je otvoril na Dunaju (VI. Nelkengasse Nr. 1) svojo odvetniško pisarno.

— Odbor „Slovenskega kluba“ v Pragi se je za II. tečaj konstituiral tako le: predsednik: Jenčič France, tehnik; tajnik: Kenda Robert, modroslovec; blagajnik: Pilko Ljudevit, modroslovec; knjižničar: Gregorčič Vekoslav, pravnik; odb. namestnik: Goršek Milan, pravnik.

— Glas iz občinstva. Piše se nam: Ni še dolgo časa, odkar smo dobili v naš Vodmat v Bohoričevih ulicah poštni nabiralnik, kar je s tem tukajšnjemu občinstvu zelo ustreženo. — Ali kaj pomaga, ker dotični hišni gospodar oziroma prodajalec poštnih stvari na katerega hiši visi nabiralnik, noče prodati poštnih stvari, ako se pri njem ne kupi papir, zavitek in pa še kaj drugega. — Primerilo se je že več prav čudnih slučajev. Naj omenimo le jednega. Pred nekaj dnevi je neka gospa poslala po zalepko, pa je dotični prodajalec ni hotel prodati, rekoč: Če še kaj drugega kupiš, jo dam, drugače ne. Tacih pritožeb je več.

— Zaradi hudodelstva oskrumbe je bil včeraj popoldne aretovan hlapec Jakob Vodlan v Linhartovih ulicah št. 28. Izročili so ga na Žabjek.

— Tatvina v cerkvi. Danes jutraj je opazil cerkvenik v šentpeterski cerkvi, da je nabiralna pušica pri velikih vratih na desni strani ulomljena in iz nje pobran denar. Pri levih stranskih vratih je našel cerkvenik vitrih v ključavnicu. Tat je neznan.

— Pijan rekrut je danes dopoldne pred šenklaško cerkvijo zmerjal dva duhovnika. Bil je aretovan.

— Stražnika se je lotil danes dopoldne v „Mestnem domu“ pri vojaškem naboru sobni slikar Konrad Jakopič, stannujoč v Konjušnih ulicah št. 13. Ker je upil pred „Mestnim domom“, ga je stražnik opominjal, in ker se ni opominu pokoril, ga je odgnal stražnik v „Mestni dom“ k naboru. Na stopnicah je Jakopič prijel stražnika in ga začel pretepavati. Padla sta oba na stopnice. Stražniku je prišel na pomoč žandar, in šele z njegovo pomočjo je mogel stražnik ukrotiti Jakopiča.

— Ljubljanski „Prater“ je sedaj prenapolnjen s panoramami, panoptiki, vrtinjakami, strelišči itd., in ob nedeljah in praznikih je tamkaj trušč in brušč, da ne slišiš svoje besede. Ob delavnikih je bolj mirno, če se lastniki raznih razstavnic med seboj ne prepirajo. Včeraj popoldne sta se sprla lastnik strelišča J. B. in lastnik gugalnice S. H. in provzročila tak prepir, da je ljudstvo kar skupaj vrelo, in ju je moral priti mirit policijski stražnik.

— Kokošji tat se klati po mestu. V noči od 19. na 20. t. m. je prišel na Kregarjevo dvorišče na Poljanski cesti št. 69 in je ulomil v hlev, kjer je bila zaprta kuřetina. Ropot je zbudil domače, ki so tatu prepoznali.

— Razposajeni otroci. Šolski učenec J. Š. je vrgel včeraj popoldne na Bregu svojemu součencu V. D. kamen v lice in ga poškodoval. Drugi učenec V. G. je vrgel kamen v cerkvena vrata pri sv. Jakobu, ravno ko so bili ljudje pri misijonu.

— Pri vojaškem naboru je bilo včeraj 52 mladeničev potrjenih vojakom.

— Iz blaznice ušel je umobolni Gregor Rogl iz Bernika pri Cerkijah. Danes po noči ga je ujel na Tržaški cesti policaj. Prepeljali so ga nazaj v blaznico.

— Rekrut — tat. Posestnikov sin J. Č. iz Medvod je prišel danes na vojaški nabor. To priliko je porabil, da je v Veselovi prodajalnici v Prešernovih ulicah pokradel več gumbov, ogledal, piščalk in denarnic.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 10. do 16. marca kaže, da je bilo novorojencev 25 (= 37 12 ‰), mrtvorojenca 2, umrlih 22 (= 32 67 ‰), med njimi jih je umrlo za vratico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvonda 2, za različnimi boleznimi 14. Med njimi je bilo tujcev 7 (= 31 8 ‰), iz zavodov 11 (= 50 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škardlatico 1, za vratico 3 osebe.

* Grof Tolstoj in dijaške demonstracije v Moskvi. Izobčeni ruski romanopisec je šetal te dni po Moskvi. Očinstvo ga je spoznalo in kmalu se je zbralo okoli njega velika truma ljudi, zlasti dijakov, ki so ga pozdravljali s klici. Tolstoj je dejal: „Dan mojega izobčenja je bil naj lepši v mojem življenju!“ — nato se je odtegnil demonstrantom s tem, da se je odpeljal. 500 dijakov je protestiralo proti izobčenju Tolstega in zahtevalo, naj jih sv. sinoda tudi izobči. Dijaštvo je demonstriralo po ulicah in prepevalo narodne pesni. Policija in vojaštvo sta imela dosti posla.

* „Ruski klub“. V Peterburgu se je ustanovil klub, ki ima namen seznanjati Ruse z Jugoslavo. Klubov predsednik je knez Golicev Muravlin, tudi v Ljubljani znani pisatelj. O njegovem literarnem delovanju in o najnovejšem romanu „Babilonci“ smo nedavno poročali obširneje v podlistku.

* Za pomiloščenje Tajsica. Med srbsko mladino se je začela agitacija v svrhu pomiloščenja vodje kmetijskih radikalcev, Rado Tajsica. Tajsic je bil obsojen radi veleizdaje na smrt, a posrečilo se mu je iz Srbije preko Bosne in Hercegovine ubežati v Črnogoro. Srbski vseučiliščniki v Monakovem so začeli agitacijo za pomiloščenje Tajsica, in so pozvali tudi dijake v Srbiji, naj se jim pridružijo v to svrhu.

* Ne poljubaj siloma! Samo justično ministrstvo je moralo dati sodiščem navodilo, kako jim je postopati, ako dobe predse nesrečnega človeka, ki je zakrivil nečuten zločin ter je kako žensko ali — (tudi to se je že zgodilo!) — moškega siloma poljubil. Zgodilo se je namreč, da je neki Vincenc Marko v vagonu I. razreda poljubil neko damo, ki pa mu je dala zato krepko klofuto ter ga vrhu tega šla še točit. Marko je bil po § 516 državnega zakona obsojen na osem dni zapor. Nasilni poljub se je razlagal kot javno nenravno delo. Tudi prizivno sodišče je potrdilo to sodbo, toda najvišje sodišče je razsodbo ovrglo, odredilo novo obravnavo ter ukazalo, ob ravnavati zadevo kot razžaljenje časti. Justično ministrstvo pa je sodiščem naročilo, ravnati se po tem slučaju kot normi v enakem položaju.

* Mattonijev „Giesshübler“. Ta kislavoda, ki se je sijajno obnesla med influenčno epidemijo po zimi kot izborno zdravilno sredstvo, se je začela zopet razpošiljati na vse strani.

* Strašna rodbinska drama. V Palermu se je pripetila grozna nesreča. V II. nadstropju palače Rizzuti je živel rod-bina vdova d' Alvina: mati, troje hčerk in dva sina. Eden izmed njiju, Alfonz, 23 let star, ki je radi zavratnega umora prebil že petletno ječo, se je s sestrami sprl ter ustrelil sestro Marijo in njenega sročnika. Nato je ustrelil še svojo drugo sestro Gastanello. Tretjo sestro je hotel tudi umoriti, dvakrat je ustrelil nanjo, a je ni zadel. Tedaj je pritekla mati ter dejala sinu: „Ustrelil si mene!“ Sin pa je odgovoril: „Tebe ne, mati!“ ter ustrelil sebe samega. Morilčev oče je umrl lani v blaznici, zato bržčas tudi morilec ni bil duševno zdrav.

Književnost.

— Petar Zrinski. Historička drama u pet činova. Napisao Evgenij Kumičić. Zagreb 1901. Tiskom prve hrvatske radničke tiskare V novembru in decembru m. l. se je igrala na zagreškem odru drama, ki je dosegla izredno velik uspeh, ter je občinstvo vselej nenavadno navdušila. Vse časopise se je bavilo obširno s to zgodovinsko dramo, katero je spisal tudi v Slovincih dobroznani in velepriljubljeni Hrvat. pisatelj Evg. Kumičić Sisolski. „Pe-

tar Zrinski“ je narodna tragedija, kažoča v pretresljivih, markantnorisanih prizorih vso znano žalostno usodo dvoje idealnih in slavnih hrvatskih plemenitaških rodbin, Zrinskega in Frankopana, ki sta bila obglavljena. Kumičić je to snov obdelal tudi v svojem velikem in krasnem romanu „Urota Zrinsko-Frankopanska“, lep prinos k tem dogodkom pa je tudi njegova polemična historična razprava „P. Zrinski in Fr. K. Frankopan i njihovi klevetnici“. O drami sami izpregovorimo kaj več v podlistku.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. marca. Sinočnja seja poslanske zbornice je trajala do poltretje ure zjutraj. Hrubega nujni predlog, naj se pri ljudskem štetju zapisuje narodnost, je bil odklonjen. Zanj so glasovali samo Čehi, Jugoslavo in češki veleposestniki. Današnja seja se je začela šele opoldne. Poldrugo uro so delali nemški radikali tehnično obstrukcijo z raznimi vprašanji. Med drugim so vprašali predsednika, če hoče poskrbeti, da bo moral vsak poslanec storiti obljubo samo v nemškem jeziku. Predsednik je to zahtevo odklonil. Brzorad je vprašal, kako se manipulira, da pridejo v stenografski zapisnik pač vse psovke, s katerimi obsipajo nemški nacionalci Slovence, odgovori pa, da se izpuščajo. Ministrski predsednik je predložil dopis grofa Goluchowskega glede volitve v delegacijo. V tej seji je bila tudi prečitana interpelacija Breiterjeva glede odlikovanja viteza Jaworskega. Zbornica je potem začela razpravo o nujnih predlogih glede podpor po uimah oškodovanim okrajem.

Dunaj 21. marca. Češki agrarci so se ločili od čeških socialistov in se pridružili mladočeškemu klubu.

Petrograd 21. marca. Dijaško gibanje zadobiva čedalje večje dimenzije. Razen v Moskvi, v Odesi, v Kijevu in v Harkovu zgodile so se zdaj tudi v Kazanu in v Pskovu velike manifestacije. V Odesi je bilo včeraj zopet aretiranih 194 dijakov. Glavni vzrok temu revolucionarnemu gibanju je uredba, po kateri se dijaki zaradi političnih pregreškov obsodijo na dolgotrajno službovanje pri vojakihi.

Kolonija 21. marca. „Köln. Ztg.“ pravi, da ni resnica, kar je lord Cranbourne povedal v angleškem parlamentu, da je namreč Nemčija po svoji pogodbi z Angleško vezana sodelovati, da ostane Mandžurska Kitajski.

London 21. marca. „Times“ javlja, da je princ Čing njenemu dopisniku povedal, da je Rusija privolila v znatno premembo rusko-kitajske pogodbe ali iz posamičnih navedb je razvidno, da tudi po tej premembi pogodbe ostane Mandžurija Rusiji.

Narodno gospodarstvo.

Razmere v slovenski trgovini in tovarništvu I (Konec.)

Mej nami so pa tudi ljudje, ki ne da se samo prištevajo drugim narodnostim, da so odpadniki in najhujši nasprotniki našega naroda in jezika, dobe se tudi taki in še celo dame, ki ravno nam najhujše nasprotujoča društva ne le podpirajo, temveč krepko negujejo in naš jezik pri raznih prilikah zasmejujejo in zapostavljajo. Nahajajo se potem še taki ljudje, ki brez slovenskega groša niti teden dni ne bi izhajali, ki pa stoje kot stebri v vrstah nam nasprotnih društev. In ti ljudje so smeli — no zakaj pa ne bi bili; saj jim je zrasel greben tako visoko, da nas skoro že upoštevati nečemo. V marsikaterih slučajih so že tudi tako predrzni, da si mislijo, da brez njih niti shajati ne moremo. Res je, žal, da smo v nekaterih slučajih še odvisni od njih, in če se Slovenci ne povzdignemo, tudi še kmalo boljše ne bode!

In take hiše so tudi naravnost rane na našem narodnem telesu, kajti iz istih se širi nam sovražni duh. Tem razmeram se bomo imeli zahvaliti, da utegne celo po deželi nastati vse polno ponemčevalnic, koder je le par Nemcev pri tovarniških podjetjih nastavljenih. Naši nasprotniki pač skrbijo za svoj naraščaj sistematično in pre-

mišljeno, ter odpravljajo domačine vedno bolj v stran! Naše ljudi porabi tujec k večjemu pri najtežjem in najslabšem ter najnižje plačanem delu! Premišljajmo vendar, kam privede tako delovanje naš narod! Še je čas, še se da popraviti, torej vsak Slovenec na delo na svoj kraj, na narodni branik!

Upam, da te vrste niso bile vsaj za večino inteligence nepotrebne, kajti ista se zaveda in na mnogih krajih tudi res uspešno s svojimi deli in pouki prodira.

Torej pozor na našo slovensko trgovino in tovarništvo! V. Filipovič.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h v sledečih trafikah v Ljubljani:

Lovro Blaznik, Stari trg 12.
M. Blaž, Dunajska cesta 14.
Helena Dolenc, južni kolodvor.
A. Kališ, Jurčičev trg 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta 14.
J. Kušar, sv. Petra cesta 52.
J. Maček, Mestni trg 5.
A. Svatek, Mestni trg 25.
J. Sušnik, Rimska cesta 18.
F. Šešark, Šelenburgove ulice 1.
K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova hiša).
Jos. Wallner, Marija Terezije cesta, nasproti Kolizeja.

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

60.000 kron znaša glavni dobiček loterije invalidsko-zahvalne, ki se izplača v gotovem z 20% odteljem. Opozorjamo čest. čitatelje, da bode žrebanje **nepreklicno 23. marca t. l.**

Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec, prej znane tudi pod imenom Marijacejske kapljice za želodec, so vsled svojega preizkušene, izbornega, vzbudilnega in okrepečnega vplivanja pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v vseh lekarnah. Opozorjamo čest. čitatelje, da pri naročilih pazijo na podobo znamke in podpis, ki ga objavljamo v inseratnem delu lista, ker le tedaj so Marijacejske kapljice za želodec pristne.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 88. Dr. pr. 1107.

V petek, dné 22. marca 1901.

Zadnja predstava v sezoni.
Dramska noviteta!

Otok in Struga.

Igra v 4 dejanjih. Po dr. Tavčarjevi noveli spisal *.*.
Režiser g. Ant. Verovšek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7⁴⁵ uri. — Konec po 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pih. polka Leopold II. št. 27.
Prihodnja predstava bode v nedeljo, 24. marca t. l.
Na korist dramskemu obožju: „Razbojnik“.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306 m. Srednji zračni tlak 736-0 mm.

Marec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Morje v 24 urah
20	8. zvečer	715.3	7.0	sl. jzhod	dež	13.4 mil.
21	7. jutraj	715.7	5.3	sl. jug	megla	
	2. popol.	716.7	10.4	sl. jug	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 6.8°, normale: 4.4°.

Dunajska borza

дне 21. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.10
Skupni državni dolg v srebru	97.90
Avstrijska zlata renta	117.80
Avstrijska krona renta 4%	97.25
Ogrska zlata renta 4%	117.75
Ogrska krona renta 4%	93.—
Avstro-ogrski bančni delnice	1675.—
Kreditne delnice	716.—
London vista	240.25
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.55
20 mark	23.49
20 frankov	19.09
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.32

Absolviranec

kmetijske šole na Grmu

želi vstopiti v primerno službo pri vinski trgovini ali kot ekonom na večjem posestvu. Ponudbe naj se pošljejo pod šifro „ekonom“ na upravnitvo „Slov. Naroda“.

Pisarniški mebli

in drugo pohištvo se po ceni prodajo.

Vpraša naj se v Franciskanskih ulicah št. 14, II. nadstropje. (603—1)

Hiša pripravna za gostilno

z njivami, s-nožeti, kozolcem in vrtom s sadnim drevjem obsejanim, vse pri veliki ceni

se daje za 5 let v najem.

Več se poizve pri I. Tischler-ju, sodarju na Vrhniki. (563—3)

Sadno drevje

sadne divjake, jagodno sadje, rožno in lepotično drevje, drevoredna drevesa, šparglove in jagodne rastline, zlahne mladice, samo pristno imenovanih vrst priporoča najceneje in v najlepši kakovosti

Viljem Geiger

drevesnica v Eggenbergu pri Gradcu.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

(445—6)

LJUBLJANSKI ZVON

MESÉČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4¹/₂ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h. 17

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linz; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inmost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovice, Plzen, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoldne osonni vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m zvečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoludne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m zvečer osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zvečer, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m jutraj.

Izjava.

Jaz France Gutnik, posestnik in krojač na Studencu h. št. 28, obžalujem, da sem dné 4. svečana 1901 na sejmu v Trbovljah ponavljal razžalljivo govorico, katero sem slišal gledé ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja od nekega neznanega ml. človeka na Slapah, ter prosim tem potom gosпода župana odpuščenja, obvezujoč se ob jednom, da plačam na korist družbi sv. Cirila in Metoda 50 kron.

Na Studencu, 18. sušca 1901.

France Gutnik.

Gostilna na račun

v mestu

vsprejme se s 1. majem 1901. Položi se tudi kavcija.

Ponudbe se prosí pod: A. K. št. 3 poste restante Ljubljana do 15. aprila t. l.

Enonastropna hiša

z gostilno, gospodarskimi poslopji, žago in mlinom, 12 mernikov posetve, 5 min. od postaje, 3/4 ure od mesta, se da v najem. Več pove F. Sedlar v Rakovci pri Kranju. (587—2)

Idor želi naravna istrska vina

po nizki ceni kupiti, naj se zanesljivo obrne na (578—2)
C. Zalaznik, Pulj, via Castropola.
Vsestransko priznanje.

Predivo

kakor tudi

vse druge deželne pridelke

kupuje najdražje

Anton Koleno

trgovec v „Narodnem domu“ v Celju.

Kdor ima veliko prediva, naj naznani zadnjo ceno in množino. (524—5)

„Narodni tiskarni“ je izšla v drugem natisu

v proslavo

Prešernove stoletnice

decemberska številka

„Ljubljanskega Zvona“

posvečena pousem

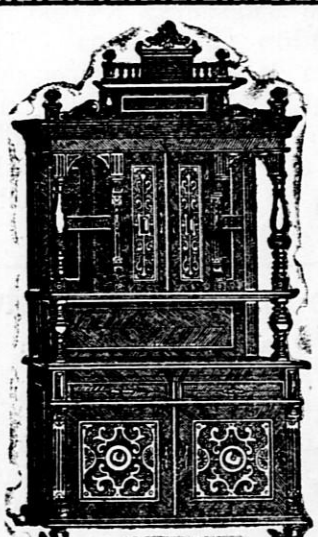
pesniku Prešernu

bogate ilustrovana.

Fosamezni izvodi te številke H 240. Fo pošti 12 vinarjev več.

Naročila usprejema

Lavoslav Schwentner, knjigotržec v Ljubljani.

Založena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

v Ljubljani

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10

priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za jedilne sobe, oprave za salone, žimnate modroce, modroce na peresih, otroške vozičke, zastore, preproge itd.

Važno! za Važno!

gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Knepu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebnostne, kirurške in obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

11

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno l. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Prej J. Zor **Alojzij Erjavec** J. Zor
črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnološkega obrtnega muzeja na Dunaju mi je moglo vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov. Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuv. Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so razna mazila, voščila za črno in ružjavo obuvanje, tor razne potrebščine za to obrt. 12

Mere se skrajšujejo. — Vnanjim naročilom naj se pridene vsovo.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi

prilagojena

HENRIK KENDA

v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentirje, trakove, čipke, svileni blago, perilo, a a a a a klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. a a a a a

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar na Glincah št. 92

filijalka: Šelenburgove ulice št. 1

priporoča svojo veliko zalogo strgarskih del lastnega izdelka.

Sprejema vsakovrstna naročila ter jih izvršuje hitro, ceno in kulantno. Istotako izvršuje vsakovrstna popravila v jantarju, morski peni, kosti, rogu, lesu itd. 12

Pekarija in slastičarna Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slatno pekarsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-Zwiebak), kakor tudi

Pržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slastičarnici postrezam z najfinjšim nasladnim pecivom in s finimi pristnimi likerji ter z Vermouth-vinom. Posebno opozorjam na fine indijanske krofe in napojljene zavitke. 12

Razpis častnih nagrad.

Podpisano vodstvo „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ razpisuje

dve častni nagradi

po 100 in 60 K za dva najboljša mladinska spisa, obsežajoča najmanj po tri tiskovne pole. Spisa morata biti izvirna in primerna otroškemu duhu.

Rokopisi naj se pošiljajo predsedništvu „Zaveze“

do dne 1. junija t. l.

Pisatelji naj se ne podpisujejo na svoj rokopiš, temveč naj priložijo svoja imena v zaprtem ovitku, na katerem bodi zabeležen naslov dotičnega spisa.

Spise bodo ocenjali posebni ocenjevalci. Ocenjena spisa bodeta last „Zaveze“ in izideta kot III. in IV. zvezek „Mladinske knjižnice“.

V Ljubljani, dne 7. marca 1901.

Vodstvo „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“.

Tajnik: Drag. Česnik. Predsednik: L. Jelenc.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov
za samo 3 K 60 h.

1 krasna pozlačena ura s lepo verižico, z jednoletno pismono garancijo, 6 finih žepnih robcev, belih ali barvastih, ovratnica z orijentalnimi biseri, najlepši ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantajem, 1 ff. žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnat portmoné, 1 toaletno zrcalo z etuijem, 1 par boutonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne potrebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.

Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.

Razpošilja proti povzetju nova krakowska razpošiljalna trdka (593)

F. Windisch

Krakow No. B/X.

Za neugajajoče se vrne denar.

Pojutrišnjem žrebanje!

Srečke invalidska hvala
po 1 krono

Glavni dobiček
kron 60.000 vrednosti.

V gotovini 20% manj.

priloga (416-13)
J.C. MAYER
v Ljubljani.

Gostilnica in žaga

sta na prodaj pod prav ugodnimi pogoji v Zavrtniku, 1/4 ure hoda od Litije, 1/4 ure od Smartina, v najlepši legi.

Prostorna hiša ima v pritličju: 3 gostilniške sobe, 3 kleti, 1 kuhinjo, 3 sobe za stanovanje, 1 hlev za krave in 1 svinjak; v I. nadstropju: 7 prostornih sob za stanovanja in 3 kuhinje. Pri hiši je lep gostilniški vrt z nasajenimi kostanji, velik sočivni vrt z mnogim sadnim drevjem. V hiši je 6 strank v stanovanju.

Žaga je dobro ohranjena, poleg nje je prostor za cirkularne žage in strugarijo s transmisijo in velikim vodnim kolesom in šupa. Okolu je lastno zemljišče in polje.

V obližju je mnogo lesa, tako da ima žaga vedno dosti dela.

Kupna cena je 5500 gld., od katere je le 500 gld. plačati pri sklepu. Ostanek se lahko plačuje v letnih obrokih od doneskov najemnikov in žage.

Povpraša naj se pri lastniku Ivanu Wakonigg-u v Litiji.

Istotam se odda prav po ceni: (548-3)

1 kočija, 1 koleselj, 2 tovorna voza, 1 lepe vožne sani, 1 omara za led, 1 biljard in razno gospodarsko orodje.

2000 hlač

čisti kamgarn po 4 gld., dokler zaloga traja.

Obleka iz suknja za gospode od 8 do 40 K	} in višje
Vrhnja suknja za gospode . . . » 8 » 40 »	
Havelok iz kamel. dlake » 8 » 24 »	
Jaquet-obleka » 24 » 50 »	

Samo v „Angleškem skladišču oblek“, Ljubljana Resljeva cesta 3.

Največja izbira konfekcije za dame zadnje novosti po najnižji tovarniški ceni. (574-3)

Jaqueti za spomlad s podlago po 3 gld. } in

» » » s svilnato podlago najfinejše izdelani 7 » } višje

Tudi Pariški, Berolinski in Dunajski modeli so v zalogi.

Naročila oblek za gospode po meri izvrše se na Dunaju najfinejše, trpežno ter po najnižji ceni.

Na izber se pošilja roba na vse kraje.

Z velespoštovanjem Oroslov Bernatović.

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gld.
„Ljubljanski Zvon“, letniki II., III., V., VI., broširan à 3 gld., vezan v Bonačeve platnice à 4 gld. 20 kr.; — letniki VII. in VIII., broširan à 4 gld., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.;
— letniki od IX. do XVIII., broširan à 4 gld. 60 kr., vezan v Bonačeve platnice à 5 gld. 20 kr.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red, vezan à 2 gld. 80 kr.
Zarnikovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevešekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Aškerc: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, samo 30 kr.

Turgenjev: Otol in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Třebizsky: Blođne duše. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Tolstoj: Dva romana, broširana à 70 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest, broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à 40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriot: Uđina. Povest, broš. à 20 kr.
Souvestre: Vilenski brodnik Povest, broš. à 15 kr.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičevim kritikom, broš. à 30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.
Pregovorji, prilike in reči. [Prej 60 kr., sedaj samo 30 kr.]

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

L. Schwentner
knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg šte. 1.

Brady-jeve kapljice za želodec

(prej) Marijateljke kapljice za želodec prirejene v lekarni „pri ogerskem kralju“ Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleischmarkt 1.

v obče izkušene in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepuje želodec, če je prebava motena, in sploh pri želodčnih bolečinah.

Cena steklenici 40 novč.
Dvojna steklenica . . . 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom C. Brady, in naj se zavrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja C. Brady-ja (prej Marijateljke kapljice za želodec) so shranjene v rudečih nagubanih škatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijateljke (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni. (1739-19)

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Gospodična

želi vstopiti v kako odvetniško pisarno. Vešča je povsem slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe na upravnništvo „Slov. Nar.“ pod šifro: A. D. (535-5)

Prvi natakar

Slovenec in dostojne vnanjosti, samec, se vsprejme v restavraciji v Narodnem domu v Ljubljani. (605)

Razglas.

Dne 1. aprila t. l. ob 3. uri popoldne oddala se bode v občinski pisarni v Št. Vidu nad Vipavo potom zmanjševalne javne dražbe zgradba dveh kapnic na Nanosu.

Ponudnik mora položiti 10% varščino.

Načrt s proračunom in dražbenimi pogoji razpoložen je od 21. t. m. dalje v občinski pisarni v Št. Vidu nad Vipavo.

Županstvo občine Št. Vid nad Vipavo

dne 18. marca 1901.

(604-1)

Za pomladansko sezono

se priporoča slavnemu občinstvu v izdelovanje elegantnih oblek in površnikov e e e e

Jos. Rojina Su. Petra
cesta št. 27.
Opozarjam vse p. n. cenjene naročnike na veliko izber angleškega sukna. e e e e
Kroj alla Paris 1900.
(523-5)

Razpis.

V deželni bolnici ljubljanski izpraznjena je

sekundarska služba

z adjutom 1200 K na leto. Služba se odda za dobo dveh let, ta doba se pa lahko podaljša, ako je službovanje dotičnika zadovoljivo.

Prosilci za to službo predložijo naj svoje s krstnim listom, z doktorsko diplomom in z dokazi o znanju, slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje do

31. marcija 1901

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov.

Deželni odbor kranjski.

V Ljubljani, 13. marca 1901.

Največja življenjsko-zavarovalna družba na svetu

je „The Mutual“

v New-Yorku.

Ustanovljena 1842.

Čisto vzajemna.

Skupno premoženje dne 1. januarja l. 1900:

K 1489⁶/₁₀ milijonov.

Čisti dohodek na korist zavarovancev l. 1899:

K 38,158.423.

Popolni jamčujoči kapital za zavarovanja, ki se sklepajo v Avstriji, leži pri c. kr. ministerijalnem plačilnem uradu na Dunaji. (454-16)

Glavna agentura za Kranjsko:

Brata Pollak v Ljubljani.

Išče se izučen pek

srednje starosti, samec, z dobrimi spričevali.
Ponudbe naj se pošljejo na slav. okr.
županstvo v Senožečah. (595-1)

Učenca

z dobro šolsko naobrazbo vsprejme
A. Šarabon (560-3)
špecerijska trgovina v Ljubljani.

Istrski teran.

Podpisana zadruga ima v svoji
zalogi še ogromno množino istrskega
terana, katerega želi preje nego na-
stopi vročina prodati.

P. n. gg. trgovci in gostilničarji
se opozarjajo, da dobé pri večjem na-
ročilu jako izborno vino po zelo
ugodni in nizki ceni. (567-3)

Istrska vinarska zadruga
Pulj (Pola — Istra).

Kulmbaško sladno pivo

daje moč in redi telo.
Dobava v steklenicah (pastorizovane) od tvrde
Edmund Kavčič
v Ljubljani, Prešernove ulice.

Istotam: (12-65)
Glavna zaloga J. Klauer-jevega pristnega
likerja Triglava iz planinskih zelišč.

Polenovka

(Stockfisch)

po pristno kapucinskem načinu na-
močena (388-7)

dobiva se po najnižji ceni pri

F. Mencingerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44.

Iščem veščega vrtnarja

kateri razume ravnanje v drevesnici in v
cvetličnem ter zelenjadnem vrtu, za takojšnji
vstop v službo. (600-1)

Jos. Lenarčič na Vrhniki.

Stanovanje

obstoječe iz dveh lepih sob, sobe za posle
in shrambe,

se odda takoj na Marijinem trgu
št. 1, III. nadstropje. (601-1)

Gostilna Absac

v Karlovcu

stara, najbolj renomirana, že 50 let obsto-
ječa gostilna z velikimi hlevi, remizami in
drugimi pritlikinami v najboljšem prometu
in z najgotovnejšim krogom obiskovalcev se
samo zaradi starosti lastnice

takoj proda po ceni.

Agenti izključeni.

Neposredna vprašanja sprejema last-
nica gospa (564-3)

Marija vdova Absac
v Karlovcu, Reška cesta.

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu
ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji
ter priporoča vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo
po najnižjih cenah in v najboljši kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.

Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno združeno slovensko podjetje.

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

zastopnik na ljubljanskem trgu

za Kranjsko, Koroško in Štajersko.

(561-3) Pogoji ugodni. — Ponudbe naravnost na goreji naslov.

Otvoritev trgovine s fotografskimi potrebščinami.

Prijateljem fotografije osobito amatérjem in fotografom na deželi uljudno
naznanjam, da sem otvoril tudi

trgovino z vsemi fotografskimi potrebščinami.

kakor: raznih aparatov, ploč, kemikalij itd. Prodajal bodem vedno
svež papir, vse, kakoršno uporabljam sam za svoje izdelke.

V zalogi bodem imel raznovrstne kartone in passe-partouts
ter najnovejše priprave za izdelovanje razglednic.

P. n. gg. amatér-fotografi imajo na razpolago brezplačno temnico
za ulaganje ploč, kakor tudi razna navdila k fotografiji.

Retuširanje, vzbujanje ploč in izdelovanje slik po nizki
ceni, dalje tudi pouk novincev.

Ob enem priporočam tudi svoj že več let obstoječi

fotografski zavod

za vsa v to stroko spadajoča dela. Posebno opozarjam na novo povečanje
slik v domačem ateljeju.

Za umetniško, čisto in trajno delo se jamči. K mnogobrojnemu obisku in
naročbo uljudno vabi

D. Rovšek

fotografski zavod in trgovina s fotografskimi potrebščinami

Kolodvorske ulice 34a. Ljubljana Filijala: Wolfve ulice 6b.

Telefon 77. Telefon 78.

Zdravniško naznanilo.

Gosp. dr. Jg. Namorš, že 25 let praktični zdravnik
v Jesenicah na Dolenjskem, kateri je iz zdravstvenih odnošajev
po zimi v Opatiji bival, povrnil se je dne 10. t. m. zopet domu,
in bode kakor pred svojim odhodom prakso v Jesenicah na-
dalje izvrševal.

Ordinuje vsak predpoldan od 8.—12. ure, in za siromašne
brezplačno od 1.—2. ure popoldan. (590-2)

Prodaja ostankov!!!

V sredo, dne 20. sušca 1901 se prične velika
prodaja ostankov blaga za spomlad.

Prodajalo se bode:

blago za damske obleke v ostankih	meter od 20 kr. višje.
» » » 120 cm široko, čista volna	» » 50 » »
Voile de Laine v ostankih	» » 40 » »
Kambriki I. vrste in pristnih barv v ostankih	» po 20 » »
Batisti v ostankih	» od 25 » »
blago za obleke gospodov, Chiffoni, platneno blago in čipkaste preproge v ostankih po izvanredno nizkih cenah.	
ena partija bluz za dame	po 85 kr. komad
» » belih brokat namiznih prtov	» 55 » »
» » sončnikov in dežnikov po izjemno nizkih cenah.	
» » posteljnih opravl in preprog in mnogo družega manufakturnega blaga senzacionalno.	

Ker se bode ostanke in partije gotovo kmalu razprodalo, se čast. p. n.
kupci uljudno vabijo, da si čim preje potrebno blago oskrbijo.

Z odličnim spoštovanjem **Konrad Schumi**

„Pri novi tovarni“

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 1.

Nihče ni primoran kupiti! Trdne cene!

Vsakdo naj vporabi to priliko, kdor si hoče denar prihraniti! Zadnje
novosti pomladanskega blaga so ravno kar došle. (585-2)

F. Cassermann

krojač za civilne in raznovrstne
uradniške uniforme

In poverjeni zalagatelj ces. kr. unif.
blagajne drž. železnice uradnikov

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slavnemu občinstvu za
izdelovanje civilnih oblek in nepre-
močljivih havelokov po najnovejši fa-
coni in najpovoljnejših cenah. Angle-
ško, francosko in tuzemsko robo ima
na skladišču.

Gospodom uradnikom se pripo-
roča za izdelovanje vsakovrstnih uni-
form ter preskrbuje vse zraven spa-
dajoče predmete, kakor: sablje, meče,
klobuke itd., gospodom c. kr. justič-
nim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baretov. 13

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

— urar —

v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo naj-
večjo zalogo vseh
vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz
tule, jekla in nikla,
kakor tudi stenskih
ur, budilk in salon-
skih ur, vse samo
dobro do najnovejše
kvalitete po nizkih
cenah.

Novosti
v žepnih in sten-
skih urah so vedno
v zalogi. 13

Popravila se izvršujejo najtočneje.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo

vsakovrstnih očal, lov-
skih in potnih daljno-
gledov, kakor tudi vseh
optičnih predmetov.

Zaloga fotografskih aparatov.

Vsa v to stroko spadajoča popravila
in vnanja naročila točno in ceno.

13

Suknenih ostankov vedno veliko v zalogi.

Za pomladno in poletno sezono

se priporoča trgovina s suk-
nenim, platnenim in manufak-
x x x turnim blagom x x x

Hugo Ihl

x x x v Ljubljani x x x

v Špitalskih ulicah št. 4.

Vzorci na zahtevanje poštne prosto.